

У липні 2019 року споживча інфляція в річному вимірі дещо прискорилася – до 9.1% (з 9.0% у червні). Однак у місячному вимірі ціни знизилися на 0.6%. Фактичний показник інфляції перевищив траєкторію прогнозу, опубліковану в "Інфляційному звіті" (липень 2019 року). Це пояснюється передусім вищими, ніж очікувалося, темпами зростання цін на окремі сирі продукти харчування. Водночас фундаментальний інфляційний тиск у цілому відповідає прогнозу. Зниження цін на нафту та газ на зовнішніх ринках сприяло уповільненню зростання цін у більшості галузей промисловості.

Базова інфляція

Базова інфляція в липні залишилася на рівні 7.4% р/р, не змінившись порівняно з попередніми місяцями. У місячному вимірі БІСЦ знизився на 0.1%.

Жорстка монетарна політика залишалася вагомим чинником, що стримував фундаментальний тиск на ціни, зокрема через канал обмінного курсу. Подальше зміцнення гривні сприяло збереженню низьких темпів зростання цін на непродовольчі товари (2.0% р/р). Зокрема уповільнилося зростання цін на автомобілі, побутову техніку, товари особистого догляду. Ціни на одяг та взуття залишилися практично на рівні минулого року, а окремі види обладнання і техніки залишалися дешевшими, ніж рік тому.

Ціни на продукти харчування з високим ступенем оброблення зростали такими самими темпами як у червні (8.9% р/р). Високий зовнішній попит стимулював прискорення зростання цін на м'ясні продукти (до 9.3% р/р), а скорочення обсягів виробництва молока призвело до збільшення темпів зростання цін на молочні продукти (до 9.2% р/р). Це компенсувалося зниженням темпів зростання цін на інші продукти харчування, зокрема на хліб, шоколад, соуси, рибні консерви, маргарин та спреди.

Темпи зростання цін на послуги дещо уповільнилися знизилися (до 13.8% р/р), однак залишалися одними з найвищих серед широких груп споживчого набору. Уповільнення зростання цін на послуги стримується стійким споживчим попитом та порівняно високими темпами зростання заробітних плат. Зокрема прискорилося зростання цін на послуги ресторанів та кафе, хімічного чищення, мобільного зв'язку, закладів відпочинку та культури. Натомість тривало сповільнення темпів зростання вартості утримання будинків та прибудинкових територій, значною мірою через вплив бази порівняння. Крім того, нижчими темпами зростали ціни на послуги готелів, перукарень, таксі, оренди житла, стоматологічні послуги, серед іншого відображаючи курсові ефекти.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Зростання цін на сирі продукти харчування прискорилося (до 10.3% р/р). Через несприятливі погодні умови стрімкіше дорожчали огірки, помідори, кабачки, баклажани. Також і надалі знижувалися темпи падіння цін на яблука. Високий зовнішній попит на тлі скорочення поголів'я корів зумовили прискорення зростання цін на усі види сирого м'яса та молоко (до 6.9% р/р та 12.8% р/р відповідно). Значно уповільнилося здешевлення яєць (до 29.2% р/р). Тривало прискорення зростання цін на цукор (до 6.5% р/р) на тлі негативних очікувань щодо урожаю цукрових буряків в Україні цього року та підвищення світових цін.

Натомість ціни на овочі борщового набору зростали нижчими темпами (36.5% р/р) на тлі надходження нового урожаю. Зокрема суттєво знизилися темпи зростання цін на цибулю та буряк, а ціни на моркву виявилися навіть нижчими, ніж рік тому.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися (до 15.5% р/р). Визначальним чинником такого сповільнення було зниження цін на природний газ (на 1.3% р/р), що відбулося на тлі зниження цін на світових ринках та зміни методології встановлення ціни на газ для домогосподарств (від [5 червня 2019 року № 485](#)). Крім того, уповільнилося зростання цін на алкогольні напої та тютюнові вироби, тарифів на водопостачання і каналізацію, та вартості послуг автодорожнього транспорту. Водночас швидшими темпами зростала вартість залізничних перевезень (до 25.2% р/р), насамперед приміських.

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо знизилися в річному вимірі (на 0.4%). Це відбулося передусім завдяки зниженню світових цін на нафту та сприятливій ситуації на валютному ринку. Додатковим фактором стало зниження цін на скраплений газ на тлі значного профіциту на ринку.

Промислова інфляція

У липні зростання ІЦВ прискорилося (до 6.7% р/р). У місячному вимірі ціни зросли на 3.6%.

Прискорення промислової інфляції в річному вимірі відображало стрімке зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (до 10.9% р/р). Це насамперед пов'язано зі збільшенням цін на електроенергію через зміну до підходів до ціноутворення у зв'язку із впровадженням нового ринку електроенергії. Водночас стримуючим фактором було зниження тарифів на постачання газу.

Темпи зростання цін у добувній та переробній промисловості продовжували сповільнюватися (до 13.5% р/р та 1.8% р/р відповідно). Зокрема на тлі падіння світових цін на нафту та природний газ ціни в добуванні енергоресурсів та хімічній промисловості знизилися в річному вимірі, а зростання цін у виробництві коксу та

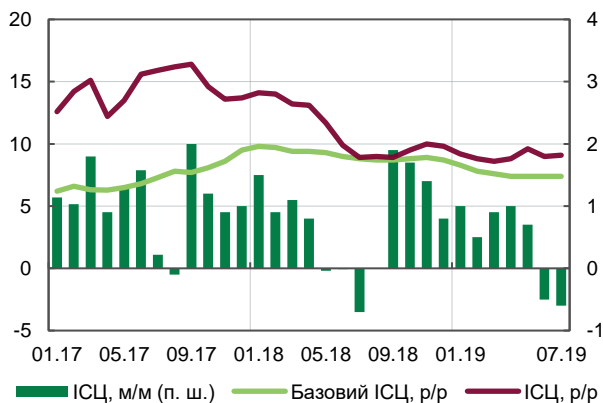
нафтопродуктів уповільнилося.

Попри прискорення зростання цін у добуванні металевих руд (37.2% р/р) під впливом високого зовнішнього попиту, ціни у виробництві металевої продукції й надалі знижувалися на тлі відповідних тенденцій на світових ринках сталі.

Темпи зростання цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів також дещо знизилися (до 6.0% р/р) насамперед за рахунок падіння цін у виробництві цукру та уповільнення зростання цін у виробництві хлібопродуктів. Останнє відбулося завдяки надходженню нового врожаю пшениці та зниженню цін на пшеницю на світових ринках. Натомість прискорилося зростання цін у виробництві м'ясних продуктів (до 12.0% р/р) унаслідок скорочення внутрішньої пропозиції окремих видів сировини, посилення зовнішнього попиту й підвищення світових цін на м'ясо.

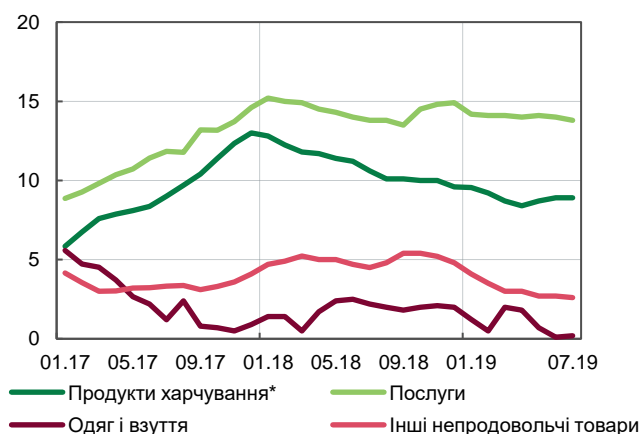
У липні 2019 року споживча інфляція дещо прискорилося під тиском факторів пропозиції сирих продуктів харчування. Базова інфляція залишилася на рівні попереднього місяця, у тому числі завдяки жорсткій монетарній політиці

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

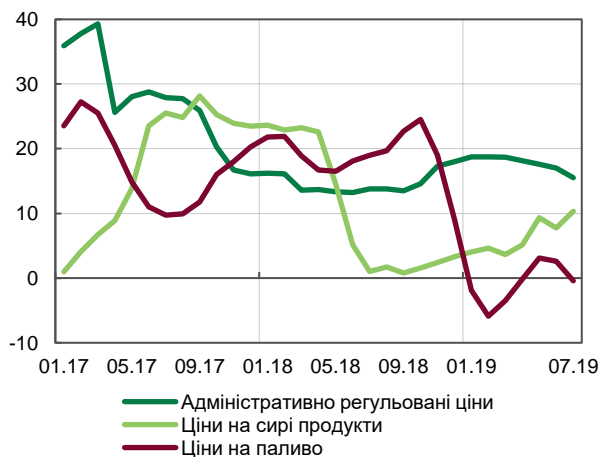
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

*З високим ступенем оброблення.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Небазова інфляція прискорилося через вищі темпи зростання цін на сири продукти

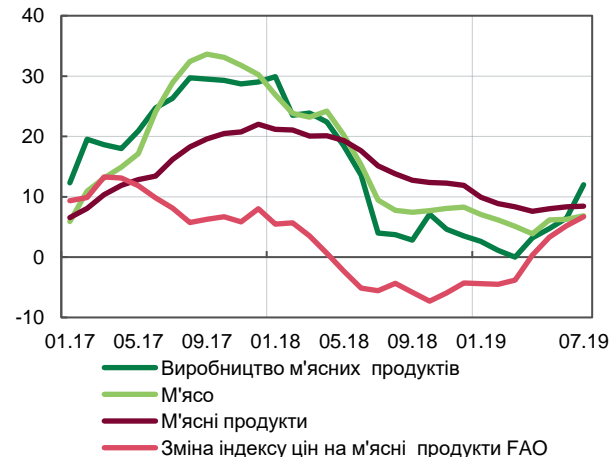
Графік 3. Основні компоненти небазового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ.

Високий зовнішній попит на тлі скорочення внутрішньої пропозиції окремих видів сировини зумовив прискорення зростання цін на м'ясо та м'ясні продукти

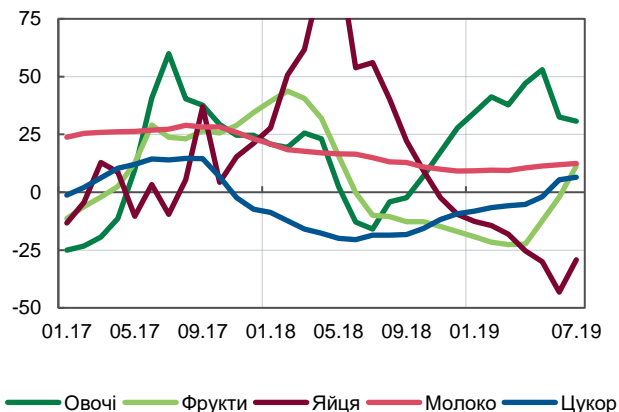
Графік 4. Зміна цін на м'ясо та м'ясні продукти, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ, FAO.

Швидше зростання цін на фрукти та деякі овочі під впливом несприятливих погодних умов посилювало тиск на інфляцію сирих продуктів

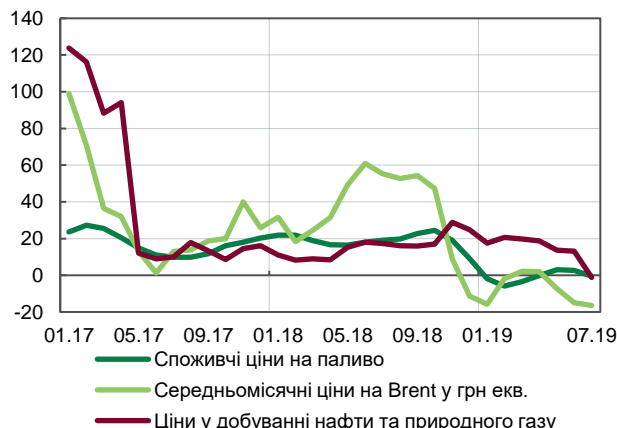
Графік 5. Ціни на окремі сири продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Ціни на паливо в липні виявилися нижчими, ніж рік тому, передусім завдяки сприятливій ситуації на валютному ринку та зниженню світових цін на нафту

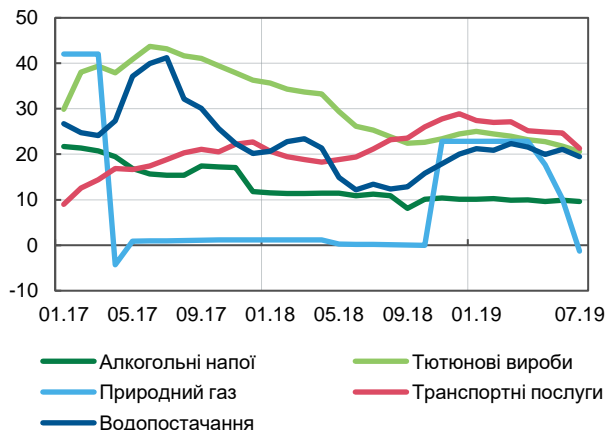
Графік 6. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv.

Зростання адміністративно регульованих цін уповільнилося насамперед завдяки зниженню цін на природний газ

Графік 7. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Промислова інфляція прискорилося за рахунок збільшення цін на електроенергію унаслідок зміни підходів до ціноутворення

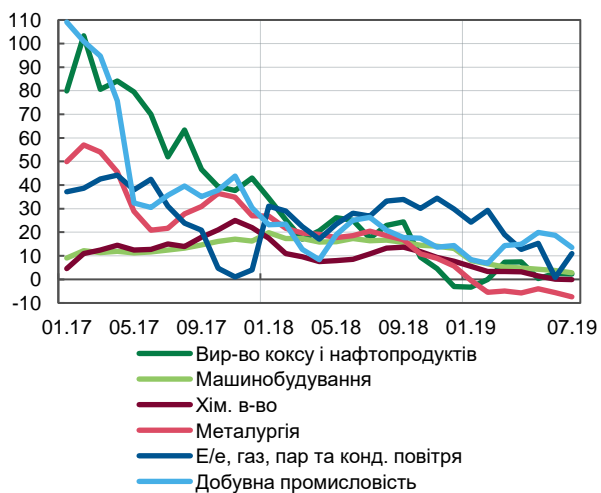
Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Водночас зниження цін на природний газ та нафту сприяло уповільненню інфляції в добувній та окремих галузях переробної промисловості

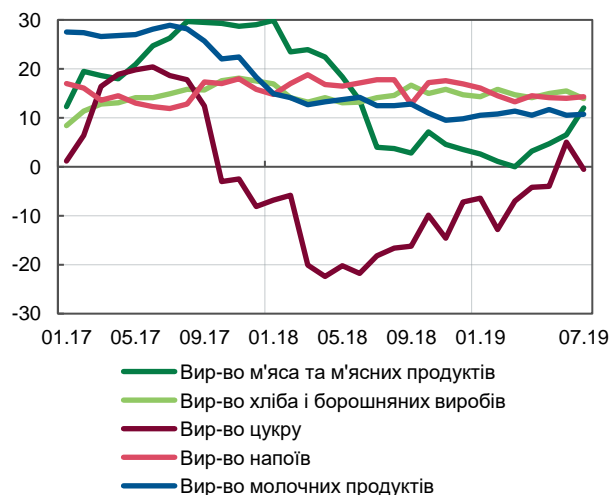
Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості дещо знизилися насамперед за рахунок падіння цін у виробництві цукру

Графік 10. Ціни в окремих видах харчової промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2019 року, %			% р/р			Липень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік	2019 рік				
			травень	червень	липень		
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	13.7	9.8	9.6	9.0	9.1	-0.6
Базова інфляція	59.3	9.5	8.7	7.4	7.4	7.4	-0.1
Небазова інфляція*	40.7	19.4	10.7	12.9	11.7	11.7	-1.1
сирі продукти	20.0	23.5	3.3	9.3	7.8	10.3	-1.9
адміністративно регульовані тарифи та ціни	16.8	16.1	18.0	17.6	17.0	15.5	0.1
паливо	3.9	20.0	9.1	3.1	2.6	-0.4	-3.2
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	45.4	17.7	7.8	9.2	8.5	9.9	-0.7
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.3	20.7	17.9	16.4	15.9	15.2	1.1
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	0.7	0.1	0.2	-4.5
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	4.9	10.6	10.6	12.3	10.4	7.3	-2.3
утримання будинків та прибудинкових територій	0.2	47.5	23.7	14.6	13.2	9.2	0.5
водопостачання	0.1	20.2	19.9	19.8	21.1	19.5	0.8
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	16.6	16.6	16.6	0.0
природний газ	1.2	1.2	22.9	17.7	10.2	-1.3	-10.4
центральне опалення	0.8	3.8	5.2	19.5	19.5	19.5	0.0
електроенергія	0.9	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.4	16.7	12.9	9.0	8.7	6.8	-1.1
Зв'язок	3.1	9.1	15.1	16.6	16.0	16.1	-0.1
Освіта	1.3	14.9	13.4	13.3	13.2	13.2	0.2

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2019 року, %**			% р/р			Липень 2019 року, % м/м
	2017 рік	2018 рік	2019 рік				
			травень	червень	липень		
Індекс цін виробників	100.0	16.5	14.2	8.5	4.5	6.7	3.6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.2	30.4	14.3	19.9	18.7	13.5	-3.5
Добування кам'яного вугілля	2.9	47.8	5.4	7.6	7.3	-4.6	-11.3
Добування сирої нафти і природного газу	5.3	16.1	24.9	13.7	13.1	-1.2	-12.2
Добування металевих руд	5.8	29.3	8.2	31.6	29.3	37.2	7.3
Переробна промисловість	65.3	18.5	7.4	2.5	2.5	1.8	-0.8
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	20.2	12.5	7.0	5.0	6.2	6.0	-0.2
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	3.9	43.0	-3.1	0.3	2.5	2.3	-3.0
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.7	21.9	7.7	1.4	0.1	-0.1	0.3
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	11.0	16.7	14.8	13.6	13.2	0.2
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	12.5	12.6	8.9	8.4	7.6	-0.1
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	18.5	26.9	5.6	-4.0	-5.6	-7.4	-2.4
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.9	17.9	17.3	7.2	6.9	6.0	-0.1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	4.0	29.8	15.3	0.8	10.9	16.4

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2018 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	р/р	у річному вимірі, порівняно з відповідним місяцем/періодом попереднього року
ІЦВ	індекс цін виробників		
ДССУ	Державна служба статистики України	м/м	порівняно з попереднім місяцем, у місячному вимірі
ЖКГ	житлово-комунальне господарство	п. ш.	права шкала
е/е	електроенергія		